

DEROGACJE (Odstępstwa) (IS.I.OR.200)

Urząd
Lotnictwa
Cywilnego

15.09.2025

Derogacje (odstępstwa)

Zagadnienia

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa
2. Wniosek o odstępstwo
3. Wymagania, które należy spełnić, niezależnie od przyznanego odstępstwa
4. Algorytm procesu przyznania/odmowy przyznania odstępstwa
5. Oczekiwania i zalecenia właściwego organu po przyznaniu odstępstwa

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

- e) Bez uszczerbku dla obowiązku przestrzegania wymogów dotyczących sprawozdawczości określonych w rozporządzeniu (UE) nr 376/2014 i wymogów określonych w pkt IS.I.OR.200 (a)(13), organizacja może uzyskać od właściwego organu zatwierdzenie na niewdrażanie wymogów, o których mowa w pkt (a) do (d) i powiązanych wymogów zawartych w pkt IS.I.OR.205 do IS.I.OR.260, jeśli wykaże w sposób zadowalający dla tego organu, że jej działania, obiekty i zasoby, a także usługi, które obsługuje, świadczy, otrzymuje i utrzymuje, nie stwarzają żadnych zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji mogących mieć potencjalny wpływ na bezpieczeństwo lotnicze ani dla niej samej, ani dla innych organizacji. Zatwierdzenie musi opierać się na udokumentowanej ocenie ryzyka bezpieczeństwa informacji przeprowadzonej przez organizację lub stronę trzecią zgodnie z punktem IS.I.OR.205 oraz sprawdzonej i zatwierdzonej przez właściwy organ.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

- e) Bez uszczerbku dla obowiązku przestrzegania wymogów dotyczących sprawozdawczości określonych w rozporządzeniu (UE) nr 376/2014 i wymogów określonych w pkt IS.I.OR.200 (a)(13) ...

Określenie wymogu poufności wszelkich informacji

- a) ... Organizacja ustanawia, wdraża i utrzymuje system zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI) zapewniający, aby dana Organizacja:
 - 13) chroniła – bez uszczerbku dla mających zastosowanie wymagań dotyczących zgłaszania incydentów – poufność wszelkich informacji, które organizacja mogła otrzymać od innych organizacji, zgodnie z poziomem ich wrażliwości.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

e) ... organizacja może uzyskać od właściwego organu zatwierdzenie na niewdrażanie wymogów, o których mowa w pkt (a) do (d) i powiązanych wymogów zawartych w pkt IS.I.OR.205 do IS.I.OR.260, ...

Określenie zakresu przyznanego odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

e) ... jeśli wykaże w sposób zadowalający dla tego organu, że jej działania, obiekty i zasoby, a także usługi, które obsługuje, świadczy, otrzymuje i utrzymuje ...

Określenie przedmiotu badania właściwego organu zmierzającego do przyznania odstępstwa:

- zakres działania Organizacji,
- jej obiekty,
- zasoby i
- usługi

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

- e) ... nie stwarzają żadnych zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji mogących mieć potencjalny wpływ na bezpieczeństwo lotnicze ani dla niej samej, ani dla innych organizacji ...

Określenie pożądanego wyniku badań właściwego organu skutkujące przyznaniem odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

- e) ... Takie zezwolenie musi opierać się na udokumentowanej ocenie ryzyka związanego z bezpieczeństwem informacji przeprowadzonej przez tę Organizację lub przez stronę trzecią zgodnie z pkt IS.I.OR.205 oraz sprawdzonej i zatwierdzonej przez jej właściwy organ...

Określenie sposobu postępowania zmierzającego do przyznania odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa

IS.I.OR.200 System zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI)

- e) ... Właściwy organ będzie przeprowadzał przegląd ciągłości ważności takiego zatwierdzenia po mającym zastosowanie cyklu nadzoru audytowego i zawsze gdy wprowadzane są zmiany w zakresie prac danej Organizacji.

Określenie warunku utrzymania przyznanego odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

1. Podstawy prawne przyznania odstępstwa - podsumowanie

Przepisy IS.I.OR.200(e) określają:

- 1) wymóg poufności wszelkich informacji,
- 2) zakres przyznanego odstępstwa,
- 3) przedmiot badania właściwego organu zmierzającego do przyznania odstępstwa,
- 4) pożądany wynik badań właściwego organu skutkujący przyznaniem odstępstwa,
- 5) sposób postępowania zmierzający do przyznania odstępstwa,
- 6) warunki utrzymania przyznanego odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo

Aby w procesie rozpatrywania wniosków o odstępstwo zapewnić kompleksowe i spójne podejście organizacji do omówionych przed chwilą wymogów zawartych w IS.I.200(e), właściwy organ ustanowił oficjalny formularz wniosku o odstępstwo.

Formularz wniosku będzie musiał być wypełniony i podpisany przez Kierownika odpowiedzialnego Organizacji wnioskodawcy i przesłany do właściwego organu w celu przeglądu i rozpatrzenia.

Treść tego formularza służy jako wstępna i ogólna ocena dla właściwego organu przed żądaniem dalszych szczegółów.

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo

Na tym etapie ogólna ocena ryzyka musi odpowiednio udokumentować **brak ryzyka bezpieczeństwa informacji**, które może mieć wpływ na bezpieczeństwo. W tym celu Organizacja powinna ona zidentyfikować wszystkie swoje elementy, które mogą być narażone na ryzyko związane z bezpieczeństwem informacji. Elementy te obejmują:

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo

- 1) Zakres działalności, obiekty i zasoby Organizacji, a także usługi, które ta Organizacja obsługuje, zapewnia, otrzymuje lub utrzymuje;
- 2) wyposażenie, systemy, dane i informacje, które przyczyniają się do funkcjonowania elementów wymienionych w pkt 1.
- 3) interfejsy łączące ją z innymi organizacjami.

Przypominam!!!

Wynikiem odpowiednio udokumentowanej oceny ryzyka ma być brak ryzyka bezpieczeństwa informacji.

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo

Ocena wniosku o odstępstwo

Zgodnie z OR.200(e) właściwy organ udzielający zgody na odstępstwo będzie opierać się na **udokumentowanej ocenie ryzyka bezpieczeństwa informacji** przeprowadzonej przez Organizację wnioskującą lub wyznaczoną stroną trzecią.

Zgodnie z OR.205(c) ta ocena ryzyka bezpieczeństwa informacji powinna identyfikować ryzyka, które mogą mieć potencjalny wpływ na bezpieczeństwo lotnictwa.

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo

Ocena wniosku o odstępstwo

Ocena ryzyka bezpieczeństwa informacji Organizacji i inna dokumentacja pomocnicza będzie podlegać przeglądowi przez zespół posiadający wiedzę specjalistyczną z różnych dziedzin, w szczególności:

- obszaru działalności operacyjnej Organizacji;
- w zakresie bezpieczeństwa informacji (security) oraz
- w zakresie procesów bezpieczeństwa lotniczego (safety).

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo (Ocena wniosku o odstępstwo – elementy podlegające ocenie

- Czy dokumentacja jest wystarczająca do prawidłowej analizy i oceny?
- Czy repozytorium systemów cyfrowych, przepływów danych i procesów jest kompleksowe?
- Czy ocena ryzyka bezpieczeństwa informacji jest przeprowadzana zgodnie z metodologią Organizacji?
- Czy ocena ryzyka bezpieczeństwa informacji została przeprowadzona z odpowiednią starannością?
- Czy odpowiednie strony zainteresowane były zaangażowane w proces oceny ryzyka bezpieczeństwa informacji?

Derogacje (odstępstwa)

2. Wniosek o odstępstwo (Ocena wniosku o odstępstwo – elementy podlegające ocenie

- Czy ocena ryzyka bezpieczeństwa informacji została przeprowadzona przez osoby posiadające wystarczającą wiedzę specjalistyczną w zakresie bezpieczeństwa informacji i bezpieczeństwa lotniczego?
- Czy Organizacja wyznaczyła i wskazała osobę kontaktową do wymiany informacji?

Derogacje (odstępstwa)

3. Wymagania, które należy spełnić, niezależnie od przyznanego odstępstwa

W zakresie przepisu poufności informacji właściwy organ oczekuje od Organizacji, by ta:

- posiadała odpowiednie środki wdrożone w celu ochrony poufności informacji w stanie gotowości do wymiany informacji i w trakcie przesyłania;
- ustanowiła schemat klasyfikacji danych;
- ustanowiła odpowiednie środki kontroli dostępu w celu zapewnienia skutecznej zasady „zakres dostępu według potrzeby”.

Derogacje (odstępstwa)

4. Algorytm procesu przyznania/odmowy przyznania odstępstwa.

Derogacje (odstępstwa)

5. Oczekiwania i zalecenia właściwego organu po przyznaniu odstępstwa

Po przyznaniu odstępstwa właściwy organ oczekuje, że Organizacja będzie stale podejmować następujące działania:

- Przestrzegane będą wszystkie postanowienia przepisów, które nie są objęte odstępstwem (np. OR.200(a)(13)).
- W sposób ciągły monitorowane będą wszelkie zmiany w zakresie działania Organizacji i identyfikowane te, które mogą mieć potencjalny wpływ na udokumentowane informacje, które uzasadniają przyznanie odstępstwa. W przypadku zidentyfikowania takich zmian Organizacja upewni się, że zostaną one niezwłocznie zgłoszone właściwemu organowi i powiadomione zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonawczymi.

Derogacje (odstępstwa)

5. Oczekiwania i zalecenia właściwego organu po przyznaniu odstępstwa

Po przyznaniu odstępstwa właściwy organ oczekuje, że Organizacja będzie stale podejmować następujące działania:

- Kierownik odpowiedzialny Organizacji będzie potrafił wykazać się zrozumieniem procesu odstępstwa i warunków, na jakich udzielono zgody.
- Wdrożona będzie podstawowa ochrona przed zagrożeniami bezpieczeństwa informacji zgodnie z najlepszymi praktykami branżowymi.
- Prowadzone będą konsultacje z odpowiednim krajowym organem ds. cyberbezpieczeństwa w celu uzyskania dodatkowych wskazówek.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Marek CISŁOWSKI

Główny Specjalista
Departament Personelu Lotniczego
tel. kom. +48 608003346
e-mail: mcislowski@ulc.gov.pl

15.09.2025